Náučný chodník Kostolec Ducové

Kraj:	Trnavský
Okres:	Piešťany
Geomorfologická jednotka:	Považský Inovec
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Ducové
Východisko:	Ducové, centrum (materská škola) alebo začiatok odbočky na južnom okraji obce z hlavnej cesty do svahu
Trasa:	Ducové, centrum (materská škola) – Kostolec
Dĺžka, prevýšenie:	1,1 km, prevýšenie 60 m
Čas prechodu:	1 h
Počet zastávok:	7 + 2 zhodné úvodné panely
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: archeologické, historické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Do cieľa trasy vedie (z Hubiny) modrá turistická značka.

Rok otvorenia: 2018

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Obecný úrad Ducové, Ducové 121, 922 21 Moravany nad Váhom, tel. 033 / 7725 501; Občianske združenie Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane, Kubrická 119/28, 911 01 Trenčín

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Poznámky: (1) Cieľ náučného chodníka – Kostolec – je dostupný aj z obce Hubina (zo zastávky busu po modrej turistickej značke 0,5 km s prevýšením 40 m). (2) Cesta z Ducového až k lokalite Kostolec je zjazdná (malé parkovisko), no v zimných mesiacoch nie je udržiavaná.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je využiteľný pre terénne vyučovanie ako exkurzná lokalita.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Ducové. Obec ležiaca svojou staršou časťou v západnom úpätí Považského Inovca a novou časťou v Dolnovážskej nive v rámci Podunajskej pahorkatiny severovýchodne od Piešťan. Prvýkrát sa spomína v roku 1348, keď kráľ Ľudovít I. daroval hrad Tematín a jeho panstvo aj s jej územím Mikulášovi Ujlakimu. Okolie bolo však osídlené oveľa skôr, čo dokumentujú nálezy z mladšej časti staršej doby kamennej z obdobia gravettienskej kultúry (26 až 14 tisíc rokov pred n. l.). Medzi hlavné zamestnania obyvateľov patrilo poľnohospodárstvo, od polovice 16. storočia aj vinohradníctvo. Východná – staršia – časť obce vo svahu Inoveckého predhoria s domami postavenými tradičným spôsobom zo surových tehál a nabíjanice bola po roku 1945, po regulácii Váhu v súvislosti s výstavbou Vážskej kaskády, postupne opúšťaná a nová výstavba sa sústredila do nivy Váhu. V rokoch 1976 – 1990 bolo Ducové súčasťou obce Moravany nad Váhom. K najstarším stavebným pamiatkam patria odkryté základy rotundy z druhej polovice 9. storočia južne od obce v lokalite Kostolec (viac v samostatnom hesle), v obci stojí kaplnka Najsvätejšej Trojice z roku 1966.

Kostolec. Veľkomoravské hradisko a významná archeologická lokalita na západnom okraji Považského Inovca nad nivou Váhu medzi Ducovým a Hubinou. Na okraji rozsiahlej plošiny vo výške okolo 225 m n. m. k juhu vybiehajúcej ostrohy budovanej dolomitom, od západu lemovanej strmým v 20. storočí borovicami zalesneným svahom a od západu mohutným etážovým kameňolomom, sa nachádza náznakovo rekonštruovaný veľkomoravský veľmožský dvorec s drevenými palisádami a bránou a demonštrovanými základmi predrománskej rotundy. Veľmi dobrú strategickú polohu využilo už osídlenie v staršej dobe kamennej, odkedy sa tu vystriedalo niekoľko jeho fáz, z ktorých sa zachovali zemné valy, hroby a i. Opevnené včasnofeudálne veľmožské sídlo – dvorec s obytnou zástavbou, vlastníckym kostolom s malým pohrebiskom príslušníkov vládnucej vrstvy a hospodárskymi budovami – vybudované na prelome 9. a 10. storočia bolo ohradené valmi a hlbokou priekopou. Bolo mocensko-správnym strediskom s ďalšími poľnohospodárskymi a remeselnými osadami v zázemí. Lokalita patrí medzi najvýznamnejšie dnes známe pamätníky veľkomoravskej kultúry na Slovensku a je národnou kultúrnou pamiatkou. Areál je vo vlastníctve rímskokatolíckej cirkvi a je verejnosti voľne prístupný. Je zároveň zastávkou náučného chodníka Považský Inovec.

Hubina. Neveľká podhorská obec na západnom okraji Považského Inovca severovýchodne od Piešťan v doline pozdĺž Hubinského potoka na odbočke z hlavnej komunikácie. Ústie doliny je od severu zúžené nápadným výstupom triasových wettersteinských dolomitov, v ktorých je vložený mohutný kameňolom. Ťažobné práce v lome v 60. rokoch 20. storočia na zvyšku plošiny lemovanej strmými

svahmi prispeli k objavu významnej archeologickej lokality Kostolec Ducové. Prvá zmienka o obci je z roku 1353, kedy patrila pod panstvo hradu Tematín, ktorého vlastníkmi boli postupne Kontovci, Ujlakiovci a Turzovci. Skrytá poloha obce vnútri pohoria mala za následok jej pomalší rozvoj, čomu napomohol aj turecký masaker v roku 1534, pri ktorom bola takmer celá vyvraždená. Obec je jedným z možných nástupov a zastávkou náučného chodníka Považský Inovec.

Prírodná rezervácia Kňaží vrch. Chránené územie v strednej časti Považského Inovca zhruba medzi Modrovou a Starou Lehotou vyhlásené v roku 1988 na ochranu zachovaných spoločenstiev skalných stepí a duba plstnatého na svahoch prevažne s južnou a západnou orientáciou v širšom juhozápadnom okolí vrcholu Kňažieho vrchu (639 m n. m.). Rezervácia je súčasťou rozsiahlejšieho územia európskeho významu Tematínske vrchy (súčasť sústavy Natura 2000).

Považský Inovec. Jadrové pohorie na západnom Slovensku zhruba medzi Hlohovcom a Trenčínom pretiahnutého pôdorysu s dĺžkou cca 48 km a šírkou do 15 km, kulminujúce v severnej časti vrchom Inovec (1 042 m n. m.). Severne naň nadväzujú Strážovské vrchy, zo západnej strany susedí s Dolnovážskou nivou a z východnej s Nitrianskou pahorkatinou (obe sú podcelkami Podunajskej pahorkatiny). Geomorfologicky sa delí na štyri podcelky: Vysoký Inovec (Inovec 1 042 m), Nízky Inovec (Bezovec 743 m), Krahulčie vrchy (Marhát 748 m) a Inovecké predhorie na rozsiahlych plošinách pozdĺž západného okraja pohoria s výškami do 550 m n. m. Pohorie je bohaté na pramene. V severnej časti je viacero prameňov minerálnej vody (kyselky). Medzi najvýznamnejšie patria liečivé termálne pramene (s teplotou až 69 °C), vyvierajúce pozdĺž tektonických línií pri úpätí pohoria na Kúpeľnom ostrove v Piešťanoch, ktoré umožnili vznik svetoznámych kúpeľov. Lesy v pohorí tvoria dubiny, dubohrabiny až bučiny v najvyšších častiach. V pohorí je mnoho značených turistických chodníkov a cyklotrás, rozhľadne či vyhliadkové miesta, hrady (zrúcaniny), hradiská, lyžiarske strediská.

Názvy informačných panelov

?. Archeologická pamiatka Kostolec – Ducové
A. Obec Ducové
B. Archeológia kedysi …
C. … archeológia dnes
D. Doba bronzová
E. Veľkomoravský dvorec – architektúra
F. Veľkomoravský dvorec – nálezy
G. Ranostredoveký a novoveký cintorín

A
B
A
Zavoda

